

**VISOKA ŠKOLA eMPIRICA
BRČKO DISTRIKT BiH**

**P R A V I L N I K
O SIGURNOSTI I ZAŠTITI
ZDRAVLJA NA RADU
VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH**

Brčko, juli 2026. godine

Na osnovu člana 12 Zakona o sigurnosti i zaštiti zdravlja radnika na radu („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 20/13 i 7/21), člana 51. tačke a) Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 21/24 – prečišćeni tekst i 4/26) i Statuta Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, Upravni odbor Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, na sjednici održanoj u julu 2026. godine, donosi

P R A V I L N I K
O SIGURNOSTI I ZAŠTITI
ZDRAVLJA NA RADU
VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se organizacija, mjere, prava, obaveze i odgovornosti u oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu u Visokoj školi eMPIRICA Brčko distrikt BiH.
- (2) Pravilnik obuhvata procjenu i upravljanje rizicima, osposobljavanje, radnu sredinu i opremu, zaštitu posebnih kategorija, postupanje u vanrednim situacijama, povrede, evidencije i nadzor.

Član 2.

(Cilj)

- (1) Cilj je sprečavanje povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom, očuvanje života, fizičkog i mentalnog zdravlja i stalno unapređivanje uslova rada i učenja.

Član 3.

(Područje primjene)

- (1) Pravilnik se primjenjuje na sve radnike, lica na stručnom osposobljavanju i volontiranju, studente na praktičnoj nastavi, gostujuće osoblje, izvođače i druga lica koja se po bilo kojem osnovu nalaze u prostorima ili radnoj sredini Visoke škole, u obimu primjerenom njihovom statusu.
- (2) Vanjski izvođači ostaju odgovorni za svoje radnike, uz obaveznu koordinaciju mjera sa Visokom školom.

Član 4.

(Značenje izraza)

- (1) Visoka škola eMPIRICA Brčko distrikt BiH u daljem tekstu označava se kao Visoka škola, a lice u radnom odnosu kao radnik.
- (2) Opasnost je svojstvo ili okolnost koja može prouzrokovati štetu, rizik je vjerovatnoća i težina moguće štete, a procjena rizika je sistematsko utvrđivanje opasnosti i mjera njihovog otklanjanja ili smanjenja.
- (3) Radno mjesto obuhvata prostor u kojem se rad obavlja i druga mjesta kojima radnik pristupa u vezi sa radom, uključujući odobreni rad na daljinu u granicama propisa.

Član 5.

(Načela prevencije)

- (1) Mjere se planiraju po redoslijedu: izbjegavanje rizika, procjena neizbježnih rizika, otklanjanje na izvoru, prilagođavanje rada čovjeku, zamjena opasnog manje opasnim, prednost kolektivne nad pojedinačnom zaštitom, osposobljavanje i jasna uputstva.
- (2) Nedostatak sredstava ne može opravdati nastavak rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje.

Član 6.

(Nediskriminacija i jednak pristup zaštiti)

- (1) Mjere se primjenjuju jednako, uz prilagođavanje stvarnim potrebama trudnica, roditelja, maloljetnika, lica sa invaliditetom, starijih radnika i drugih osjetljivih kategorija.
- (2) Prijavljivanje opasnosti, povrede ili odbijanje neposredno opasnog rada u dobroj vjeri ne smije biti osnov nepovoljnog postupanja.

Član 7.

(Finansiranje mjera)

- (1) Visoka škola osigurava finansijska i organizaciona sredstva za provođenje mjera.
- (2) Troškovi osposobljavanja, pregleda, propisane opreme i drugih mjera ne mogu se prebaciti na radnika.

Član 8.

(Primjena povoljnije mjere)

- (1) Ako zakon, kolektivni ugovor, tehnički propis, standard, uputstvo proizvođača ili akt o procjeni rizika propisuje viši nivo zaštite, primjenjuje se viši nivo.

Član 9.

(Odnos prema drugim aktima)

- (1) Ovaj pravilnik primjenjuje se zajedno sa aktom o procjeni rizika, planom evakuacije, pravilima zaštite od požara, uputstvima za opremu, planom kontinuiteta rada i drugim posebnim aktima.
- (2) Posebno uputstvo ne smije smanjiti prava i mjere utvrđene zakonom i ovim pravilnikom.

Član 10.

(Odgovornost za zakonitu primjenu)

- (1) Donošenje ovog pravilnika ne oslobađa Visoku školu, direktora, rukovodioce, radnika za sigurnost i druge odgovorne osobe njihovih zakonskih obaveza.
- (2) Radnik je odgovoran za savjesno pridržavanje mjera u granicama obuke, ovlaštenja i dostupnih sredstava.

II ORGANIZACIJA I ODGOVORNOSTI

Član 11.

(Odgovornost Visoke škole)

- (1) Visoka škola organizuje rad tako da radna sredina, sredstva rada i radni postupci ne ugrožavaju radnike i druga lica.
- (2) Odgovornost se provodi planiranjem, procjenom rizika, preventivnim mjerama, osposobljavanjem, nadzorom i pravovremenim otklanjanjem nedostataka.

Član 12.

(Obaveze direktora)

- (1) Direktor osigurava donošenje i provođenje akta o procjeni rizika i planova, imenuje ovlaštena lica, obezbjeđuje sredstva, zaustavlja opasan rad, razmatra izvještaje i obavještava nadležne organe.
- (2) Direktor najmanje jednom godišnje razmatra stanje sigurnosti i plan poboljšanja.

Član 13.

(Rukovodioci)

- (1) Rukovodilac organizacione jedinice organizuje poslove u skladu sa procjenom rizika, provjerava da su radnici osposobljeni i opremljeni, prati primjenu uputstava i odmah prijavljuje opasnosti i incidente.
- (2) Rukovodilac ne smije naložiti rad za koji nisu ispunjeni sigurnosni uslovi.

Član 14.

(Radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja)

- (1) Visoka škola pisanim aktom imenuje radnika za sigurnost i zaštitu zdravlja ili angažuje ovlaštenu organizaciju, u skladu sa zakonskim uslovima i licencom.
- (2) Imenovano lice mora imati pristup direktorima, prostorima, dokumentaciji i informacijama potrebnim za nezavisno stručno djelovanje.

Član 15.

(Poslovi stručnog lica)

- (1) Stručno lice učestvuje u procjeni rizika, kontroli mjera, izboru opreme, osposobljavanju, pripremi uputstava, praćenju povreda i profesionalnih oboljenja, predlaganju poboljšanja i vođenju evidencija.
- (2) Ako utvrdi neposrednu opasnost, pisano predlaže zabranu rada ili upotrebe opreme i bez odlaganja obavještava direktora.

Član 16.

(Ovlaštena organizacija)

- (1) Za poslove koji zahtijevaju licencu angažuje se ovlaštena organizacija ili stručno lice sa važećom licencom.
- (2) Visoka škola ih upoznaje sa procesima, prostorom i poznatim rizicima, a njihove nalaze evidentira i provodi u razumnom roku.

Član 17.

(Predstavnik radnika)

- (1) Radnici imaju pravo izabrati predstavnika za sigurnost i zaštitu zdravlja na sastanku o kojem se vodi zapisnik.
- (2) Kada Visoka škola zapošljava od 21 do 100 radnika, bira se najmanje jedan predstavnik, a pri većem broju najmanje broj propisan zakonom.
- (3) Visoka škola osigurava uslove za izbor i rad predstavnika bez odmazde.

Član 18.

(Prava predstavnika radnika)

- (1) Predstavnik daje prijedloge, traži mjere i inspekcijski nadzor, učestvuje u razmatranju procjene rizika i može prisustvovati inspekcijskom pregledu pokrenutom na njegov zahtjev.
- (2) Obavještava se o povredama, profesionalnim oboljenjima, opasnim pojavama i preduzetim mjerama, uz zaštitu ličnih podataka.

Član 19.

(Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja)

- (1) Ako Visoka škola zapošljava više od 20 radnika, osniva se Odbor za sigurnost i zaštitu zdravlja kao savjetodavno tijelo sa jednakim brojem predstavnika radnika i poslodavca.
- (2) Predsjednik je direktor ili ovlašteno lice, a zamjenik predstavnik radnika; neprihvatanje prijedloga Odbora mora biti obrazloženo.

Član 20.

(Poslovi Odbora)

- (1) Odbor najmanje jednom godišnje razmatra stanje, procjenu rizika, plan mjera, osposobljavanje, zdravstvene pokazatelje u anonimnom obliku, uzroke povreda i prijedloge poboljšanja.
- (2) O radu vodi zapisnik sa zaduženjima i rokovima.

Član 21.

(Sindikato i vijeće radnika)

- (1) Sindikat i vijeće radnika, ako su formirani, učestvuju u uređivanju i unapređivanju sigurnosti i zaštite zdravlja u skladu sa zakonom.

Član 22.

(Koordinatori posebnih oblasti)

- (1) Direktor može imenovati odgovorna lica za prvu pomoć, evakuaciju, zaštitu od požara, laboratorijsku sigurnost, informacionu sigurnost i druge oblasti.
- (2) Imenovanje mora sadržati zadatke, ovlaštenja, zamjenu, potrebnu obuku i način izvještavanja.

Član 23.

(Učešće radnika)

- (1) Radnici se konsultuju o procjeni rizika, izboru mjera, uvođenju tehnologije, osposobljavanju i planovima koji utiču na sigurnost.
- (2) Prijedlog radnika razmatra se bez nepotrebnog odlaganja, a odbijanje značajne mjere obrazlaže.

Član 24.

(Godišnji plan)

- (1) Na osnovu procjene rizika i izvještaja utvrđuje se godišnji plan mjera sa prioritetima, odgovornim licima, rokovima, potrebnim sredstvima i načinom praćenja.
- (2) Mjere za neposredan rizik provode se odmah i ne odlažu se do donošenja plana.

III PROCJENA RIZIKA I PREVENTIVNE MJERE

Član 25.

(Akt o procjeni rizika)

- (1) Visoka škola donosi i održava akt o procjeni rizika za sva radna mjesta i radnu sredinu u skladu sa propisanim postupkom.
- (2) Akt opisuje poslove, opasnosti i štetnosti, izložena lica, nivo rizika, postojeće i dodatne mjere, rokove i odgovorna lica.

Član 26.

(Ažuriranje procjene)

- (1) Procjena se preispituje nakon povrede, opasne pojave, promjene prostora, opreme, tehnologije, organizacije ili broja izloženih lica, pojave novih saznanja i kada mjere nisu djelotvorne.
- (2) Nova ili izmijenjena aktivnost ne počinje prije procjene rizika i provođenja nužnih mjera.

Član 27.

(Uključivanje radnika u procjenu)

- (1) U procjeni se konsultuju radnici koji obavljaju poslove, njihov predstavnik, rukovodioci, stručna lica i medicina rada kada je primjereno.
- (2) Iskustvo radnika o stvarnom toku rada uzima se u obzir kao važan izvor podataka.

Član 28.

(Radna mjesta sa povećanim rizikom)

- (1) Radna mjesta sa povećanim rizikom određuju se isključivo aktom o procjeni rizika na osnovu stručne procjene i propisa.
- (2) Za njih se utvrđuju posebni zdravstveni uslovi, osposobljavanje, pregledi, nadzor, oprema i ograničenja rada.

Član 29.

(Hijerarhija mjera)

- (1) Rizik se prvenstveno uklanja promjenom prostora, opreme, materijala ili postupka; zatim se uvode tehničke i organizacione mjere, a lična zaštitna oprema koristi se kada preostali rizik nije moguće drugačije dovoljno smanjiti.

Član 30.

(Nabavka i projektovanje)

- (1) Pri nabavci prostora, namještaja, opreme, softvera, hemikalija i usluga unaprijed se provjeravaju sigurnosni, ergonomske, zdravstveni i pristupačni zahtjevi.
- (2) Oprema bez potrebne dokumentacije, uputstva ili dokaza o usklađenosti ne stavlja se u upotrebu.

Član 31.

(Preventivni i periodični pregledi)

- (1) Ovlaštena organizacija vrši propisane preglede i ispitivanja opreme, električnih i gromobranskih instalacija, mikroklima, osvjetljenja, buke i drugih uslova radne sredine.
- (2) Nalazi se čuvaju, nedostaci razvrstavaju prema hitnosti i otklanjaju u utvrđenim rokovima.

Član 32.

(Održavanje)

- (1) Oprema, instalacije, uređaji i zaštitni sistemi održavaju se prema uputstvu proizvođača, procjeni rizika i propisima.
- (2) Neispravna oprema se isključuje, označava i osigurava od ponovne upotrebe do popravke i provjere.

Član 33.

(Uputstva i oznake)

- (1) Na mjestima rizika postavljaju se jasna uputstva, znakovi zabrane, upozorenja, obaveze i putevi evakuacije.
- (2) Uputstva moraju biti razumljiva izloženim licima i dostupna u pristupačnom obliku kada je potrebno.

Član 34.

(Kontrola pristupa)

- (1) Pristup laboratorijama, tehničkim prostorijama, server sobama, skladištima i drugim područjima posebnog rizika imaju samo ovlaštena i osposobljena lica.
- (2) Posjetioci i studenti ulaze pod nadzorom i uz prethodno upoznavanje sa pravilima.

Član 35.

(Radna dozvola za rizične poslove)

- (1) Za rad na visini, električnim instalacijama, vruće radove, rad sa opasnim materijama i druge poslove koje procjena odredi kao posebno rizične primjenjuje se pisana dozvola za rad.

- (2) Dozvola utvrđuje mjesto, vrijeme, odgovorna lica, izolaciju izvora energije, zaštitnu opremu, nadzor i završnu kontrolu.

Član 36.

(Uvođenje nove tehnologije)

- (1) Prije uvođenja nove tehnologije ili značajne promjene Visoka škola procjenjuje rizike, konsultuje radnike i njihovog predstavnika, izrađuje uputstva i osposobljava korisnike.

Član 37.

(Koordinacija više poslodavaca)

- (1) Kada u istom prostoru rade radnici više poslodavaca, poslodavci razmjenjuju informacije o rizicima, usklađuju mjere i određuju lice za koordinaciju.
- (2) Ugovorom se uređuju operativne obaveze, ali se ne isključuje zakonska odgovornost nijednog poslodavca.

Član 38.

(Program otklanjanja nedostataka)

- (1) Za nedostatke koji zahtijevaju veća ulaganja, a ne predstavljaju neposrednu tešku opasnost, donosi se program sa privremenim mjerama, rokovima i finansijskim planom.
- (2) Ako postoji neposredna opasnost, rad se obustavlja do otklanjanja rizika.

Član 39.

(Praćenje djelotvornosti)

- (1) Djelotvornost mjera prati se obilascima, prijavama, mjerenjima, analizom incidenata, zdravstvenim pokazateljima u anonimnom obliku i konsultacijama sa radnicima.

Član 40.

(Promjene i upravljanje rizikom)

- (1) Svaka organizaciona, kadrovska, prostorna ili tehnološka promjena planira se tako da se unaprijed utvrde novi rizici, potrebna obuka, resursi i odgovornost.

IV POSEBNE MJERE U OBRAZOVNOJ I RADNOJ SREDINI

Član 41.

(Radne i nastavne prostorije)

- (1) Prostorije moraju imati siguran pristup, odgovarajuću površinu, stabilne podove, slobodne komunikacije, ventilaciju, temperaturu, osvjetljenje i higijenske uslove.
- (2) Izlazi, hodnici, stepeništa i vrata za evakuaciju ne smiju biti zaključani ili zakrčeni tokom boravka lica.

Član 42.

(Ergonomija kancelarijskog rada)

- (1) Radno mjesto se prilagođava tjelesnim karakteristikama i zadacima radnika odgovarajućim stolom, stolicom, položajem monitora, tastature i opreme.
- (2) Radniku se omogućavaju promjena položaja, kratke aktivne pauze i razumno prilagođavanje kod tegoba.

Član 43.

(Rad sa ekranima)

- (1) Ekran mora biti čitljiv, bez štetnog odsjaja, na primjerenoj udaljenosti i visini, uz odgovarajuće osvjjetljenje.
- (2) Rad se organizuje tako da se dugotrajno neprekidno opterećenje vida i mišićno-koštanog sistema smanji izmjenom zadataka ili odmorom.

Član 44.

(Učionice i amfiteatri)

- (1) Kapacitet prostorije, raspored namještaja, prolazi, oprema i kablovi moraju omogućiti sigurno kretanje i evakuaciju.
- (2) Nastavnik prije aktivnosti sa posebnim rizikom upoznaje studente sa pravilima i provjerava uslove.

Član 45.

(Laboratorije i radionice)

- (1) Za svaku laboratoriju ili radionicu donose se posebna uputstva o pristupu, nadzoru, opremi, materijama, otpadu, incidentu i prvoj pomoći.
- (2) Rad bez nadzora dopušten je samo licima koja su posebno ovlaštena i osposobljena.

Član 46.

(Električna sigurnost)

- (1) Električne instalacije i uređaji pregledaju se i održavaju u propisanim rokovima; improvizovani spojevi, preopterećenje utičnica i neovlaštene popravke su zabranjeni.
- (2) Rad na električnim instalacijama obavlja isključivo stručno i ovlašteno lice uz isključenje i osiguranje izvora energije.

Član 47.

(Server sobe i IT infrastruktura)

- (1) Server sobe imaju kontrolisan pristup, odgovarajuće hlađenje, napajanje, zaštitu od požara, uredno vođenje kablova i zabranu skladištenja nepotrebnog materijala.
- (2) Teška oprema postavlja se stabilno, a intervencije se planiraju tako da se izbjegnu električni, termički i ergonomske rizici.

Član 48.

(Laseri, izvori zračenja i posebna oprema)

- (1) Oprema koja proizvodi optičko, elektromagnetno ili drugo zračenje koristi se samo nakon posebne procjene, označavanja, obuke i tehničkih mjera.
- (2) Ako se uvede izvor za koji je potrebna dozvola ili poseban nadzor, rad počinje tek nakon ispunjenja svih zakonskih uslova.

Član 49.

(Hemijske i biološke materije)

- (1) Nabavka i upotreba opasnih materija dopuštena je samo u nužnoj količini, uz sigurnosno-tehnički list, označavanje, odvojeno skladištenje, ventilaciju, obuku i plan zbrinjavanja.

- (2) Zabranjeno je držanje materija u neoznačenoj ambalaži ili posudama namijenjenim hrani i piću.

Član 50.

(Ručni prenos tereta)

- (1) Ručni prenos smanjuje se tehničkim pomagalima, timskim radom i organizacijom dostave.
- (2) Radnik se osposobljava za sigurno podizanje, a teret čija težina, oblik ili put predstavljaju rizik ne prenosi se bez pomoći.

Član 51.

(Rad na visini)

- (1) Rad na visini planira se, osigurava odgovarajućom opremom i obavlja samo od strane osposobljenog lica uz nadzor i procjenu vremenskih i prostornih uslova.
- (2) Stolice, improvizovane platforme i neispravne ljestve ne koriste se kao sredstvo pristupa.

Član 52.

(Klizanje, spoticanje i pad)

- (1) Prolazi se održavaju čistim i suhim, prolivena tečnost odmah uklanja, a privremena opasnost označava.
- (2) Kablovi i predmeti se ne postavljaju preko komunikacija bez odgovarajuće zaštite.

Član 53.

(Buka, mikroklima i kvalitet zraka)

- (1) Buka, temperatura, vlažnost, strujanje i kvalitet zraka održavaju se u granicama propisa i namjene prostora.
- (2) Na pritužbu ili pokazatelj štetnosti provodi se mjerenje i uvode korektivne mjere.

Član 54.

(Higijena i zarazne bolesti)

- (1) Osiguravaju se voda, sanitarni uslovi, čišćenje, odlaganje otpada i sredstva za higijenu.
- (2) Kod povećanog rizika od zarazne bolesti primjenjuju se mjere nadležnih organa, procjena rizika, ventilacija, higijena, organizacija kontakata i zaštitna oprema kada je opravdana.

Član 55.

(Psihosocijalni rizici)

- (1) Procjena obuhvata preopterećenje, nejasne uloge, nasilje, uznemiravanje, emocionalne zahtjeve, izolaciju, digitalni pritisak i druge psihosocijalne rizike.
- (2) Mjere uključuju razumno opterećenje, jasnu raspodjelu zadataka, podršku, prijavljivanje nasilja, obuku rukovodilaca i pristup stručnoj pomoći kada je dostupna.

Član 56.

(Nasilje i prijetnje)

- (1) Prijetnja, fizičko nasilje, uhođenje i ozbiljno agresivno ponašanje prijavljuju se bez odlaganja prema planu sigurnosti.

- (2) Prioritet su udaljavanje iz opasnosti, pozivanje nadležne službe i zaštita žrtve i svjedoka, a ne samostalna intervencija neobučenog lica.

Član 57.

(Rad na daljinu i službeni teren)

- (1) Za odobreni rad na daljinu procjenjuju se razumni rizici radnog prostora, ergonomije, električne sigurnosti, izolacije, radnog vremena i zaštite podataka, uz poštovanje privatnosti doma.
- (2) Za službeni put, terenski rad i događaj van sjedišta unaprijed se procjenjuju prevoz, lokacija, komunikacija, vremenski uslovi, hitna pomoć i posebne potrebe učesnika.

V OSPOSOBLJAVANJE, OPREMA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 58.

(Osposobljavanje za siguran rad)

- (1) Radnik se teorijski i praktično osposobljava pri zasnivanju radnog odnosa, premještanju, uvođenju nove opreme ili tehnologije i promjeni procesa koja stvara novi rizik.
- (2) Osposobljavanje se provodi u radnom vremenu o trošku Visoke škole i prilagođava stvarnom radnom mjestu.

Član 59.

(Provjera osposobljenosti)

- (1) Osposobljenost se provjerava na radnom mjestu i pisanim testom kada je to propisano.
- (2) Radnik koji nije dokazao osposobljenost ne raspoređuje se na samostalan rad sa relevantnim rizikom.

Član 60.

(Periodična i dodatna obuka)

- (1) Periodična provjera za radno mjesto sa povećanim rizikom provodi se prema aktu o procjeni rizika.
- (2) Dodatna obuka organizuje se nakon incidenta, dužeg prekida, promjene uputstva ili kada nadzor pokaže nedovoljno znanje.

Član 61.

(Upoznavanje drugih lica)

- (1) Student, posjetilac, izvođač i drugo lice prije pristupa području rizika dobija kratko, razumljivo uputstvo o opasnostima, kretanju, zabranama i postupanju u nuždi.

Član 62.

(Lična zaštitna oprema)

- (1) Vrsta, zaštitna svojstva, korisnik i rok zamjene lične zaštitne opreme određuju se aktom o procjeni rizika i uputstvom proizvođača.
- (2) Oprema se izdaje besplatno, odgovarajuće veličine, održava u ispravnom i higijenskom stanju i koristi samo za predviđenu namjenu.

Član 63.

(Izbor i kompatibilnost opreme)

- (1) Pri izboru se konsultuju korisnici, uzimaju u obzir ergonomija, zdravstvene potrebe i međusobna kompatibilnost više komada opreme.
- (2) Oprema koja sama stvara veći rizik zamjenjuje se odgovarajućom.

Član 64.

(Evidencija opreme)

- (1) Vodi se evidencija izdavanja, pregleda, održavanja, zamjene i povrata lične zaštitne opreme.
- (2) Radnik odmah prijavljuje gubitak, oštećenje ili nefunkcionalnost.

Član 65.

(Prethodni i periodični ljekarski pregledi)

- (1) Za radno mjesto sa povećanim rizikom Visoka škola osigurava prethodne i periodične ljekarske preglede u rokovima i obimu utvrđenim propisom i procjenom rizika.
- (2) Ako radnik više ne ispunjava posebne zdravstvene uslove, raspoređuje se na odgovarajuće poslove u skladu sa zakonom; sama ta okolnost nije automatski razlog za otkaz.

Član 66.

(Povjerljivost zdravstvenih podataka)

- (1) Zdravstveni podaci su povjerljivi i obrađuju se samo u nužnom obimu.
- (2) Visoka škola prima zaključak o sposobnosti i ograničenjima potrebnim za zaštitu, a ne dijagnozu ili cjelokupnu medicinsku dokumentaciju, osim kada zakon izričito zahtijeva drugačije.

Član 67.

(Trudnice, porodilje i dojilje)

- (1) Rizici za trudnicu, porodilju i dojilju procjenjuju se individualno uz mišljenje medicine rada kada je potrebno.
- (2) Rad se privremeno prilagođava ili se radnica raspoređuje na sigurne poslove u skladu sa zakonom, bez nedopuštenog smanjenja prava.

Član 68.

(Maloljetnici i mladi radnici)

- (1) Maloljetno lice ne izlaže se poslovima i rizicima zabranjenim propisima, a obuka, nadzor i radno vrijeme prilagođavaju se njegovom iskustvu i razvoju.

Član 69.

(Lica sa invaliditetom i smanjenom radnom sposobnošću)

- (1) Radno mjesto, oprema, komunikacija i evakuacija razumno se prilagođavaju potrebama lica sa invaliditetom.
- (2) Plan evakuacije određuje podršku uz poštovanje dostojanstva i samostalnosti lica.

Član 70.

(Kolektivno osiguranje)

- (1) Visoka škola kolektivno osigurava radnike od povrede na radu i profesionalnih oboljenja kod odgovarajućeg osiguravajućeg društva u skladu sa zakonom.

VI PRAVA I DUŽNOSTI RADNIKA

Član 71.

(Pravo na informacije)

- (1) Radnik ima pravo na razumljive informacije o rizicima, rezultatima procjene koji se odnose na njegovo radno mjesto, mjerama, incidentima i licima kojima se može obratiti.

Član 72.

(Pravo na obuku i zaštitu)

- (1) Radnik ima pravo na osposobljavanje, odgovarajuću opremu, zdravstvene preglede kada su propisani i konsultovanje o mjerama koje utiču na njegov rad.

Član 73.

(Pravo odbijanja opasnog rada)

- (1) Radnik ima pravo odbiti rad ako mu prijeti neposredna opasnost za život ili zdravlje, ako nije osposobljen ili nije dobio propisanu zaštitnu opremu, te u drugim slučajevima utvrđenim zakonom.
- (2) O odbijanju odmah obavještava rukovodioca i stručno lice; Visoka škola bez odlaganja procjenjuje opasnost, preduzima mjere i, kada je propisano, obavještava inspekciju.

Član 74.

(Napuštanje opasnog mjesta)

- (1) U slučaju ozbiljne, neizbježne i neposredne opasnosti radnik smije napustiti radno mjesto ili opasnu zonu i uputiti se na sigurno mjesto.
- (2) Radnik zbog takvog postupanja u dobroj vjeri ne smije biti stavljen u nepovoljan položaj.

Član 75.

(Obaveza pridržavanja mjera)

- (1) Radnik primjenjuje obuku i uputstva, koristi opremu i zaštitne uređaje pravilno, ne uklanja zaštitu i ne obavlja posao za koji nije ovlašten.

Član 76.

(Prijavljivanje opasnosti)

- (1) Radnik odmah prijavljuje kvar, opasnost, nedostatak, povredu, skoro nastali incident, nasilje i svaku pojavu koja može ugroziti lica ili imovinu.
- (2) Ako neposredni rukovodilac ne reaguje, radnik se obraća stručnom licu, direktoru, predstavniku radnika ili inspekciji u skladu sa zakonom.

Član 77.

(Pažljivo korištenje opreme)

- (1) Radnik prije upotrebe vrši uobičajenu vizuelnu provjeru, koristi opremu prema uputstvu i ne vrši neovlaštenu popravku ili izmjenu.

Član 78.

(Učešće u obuci i pregledima)

- (1) Radnik je dužan prisustvovati propisanoj obuci, provjeri znanja i ljekarskom pregledu za radno mjesto sa povećanim rizikom.
- (2) Izostanak se opravdava i termin ponavlja bez odlaganja.

Član 79.

(Zabrana rada pod uticajem)

- (1) Zabranjeno je raditi ili boraviti u području rizika pod uticajem alkohola, opojnih droga ili druge supstance koja bitno umanjuje sigurnu sposobnost.
- (2) Postupanje i provjera provode se samo na zakonit, srazmjern i dostojanstven način.

Član 80.

(Zaštita prijavitelja)

- (1) Lice koje u dobroj vjeri prijavi rizik, povredu propisa ili incident, sarađuje u istrazi ili traži inspekcijski nadzor štiti se od odmazde.
- (2) Svjesno lažna prijava može povlačiti odgovornost, ali nedovoljno dokaza samo po sebi ne znači zloupotrebu.

Član 81.

(Odgovornost za povredu obaveze)

- (1) Neprimjenjivanje mjera može predstavljati povredu radne obaveze ako je radnik bio osposobljen, upoznat i imao dostupna sredstva, uz poštovanje postupovnih prava i srazmjernosti.
- (2) Odgovornost radnika ne oslobađa Visoku školu njenih obaveza prevencije i nadzora.

VII STUDENTI, POSJETIOCI I IZVOĐAČI

Član 82.

(Sigurnost studenata)

- (1) Studenti imaju pravo na sigurne uslove nastave, vježbi, prakse, istraživanja i događaja koje organizuje Visoka škola.
- (2) Nastavnik ili voditelj aktivnosti provjerava prostor, opremu, broj učesnika, potreban nadzor i uputstva prije početka.

Član 83.

(Obaveze studenata)

- (1) Student se pridržava uputstava, koristi dodijeljenu opremu, ne izvodi neodobren eksperiment i odmah prijavljuje opasnost ili incident.
- (2) Teška ili ponovljena povreda sigurnosnih pravila rješava se prema pravilima studentske odgovornosti, uz pravo na izjašnjenje.

Član 84.

(Praktična nastava kod drugog subjekta)

- (1) Prije upućivanja studenta na praksu utvrđuju se odgovornost domaćina, osiguranje, obuka, nadzor, kontakt u hitnom slučaju i način prijave povrede.
- (2) Student se upoznaje sa pravilima domaćina i pravom da prijavi neposrednu opasnost.

Član 85.

(Posjetioци i javni događaji)

- (1) Za posjetioce i događaje procjenjuju se kapacitet, pristupačnost, kontrola ulaza, evakuacija, prva pomoć, kablovi, privremena oprema i posebni rizici publike.

Član 86.

(Izvođači radova)

- (1) Izvođač prije rada dostavlja dokaze o osposobljenosti, potrebnim licencama, procjeni rizika, opremi i osiguranju kada su propisani.
- (2) Radovi koji stvaraju buku, prašinu, isključenje sistema ili drugi rizik usklađuju se sa nastavom i unaprijed najavljuju pogođenim licima.

Član 87.

(Privremeni i gostujući radnici)

- (1) Privremeno angažovano i gostujuće lice dobija isti nivo informisanja i zaštite za rizike kojima je izloženo kao i radnik Visoke škole.

Član 88.

(Zabrana neovlaštenog pristupa)

- (1) Neovlaštenom licu zabranjen je pristup prostoru, opremi ili materijama sa posebnim rizikom; odgovorno lice preduzima razumnu kontrolu i označavanje.

VIII VANREDNE SITUACIJE, POVREDE I INCIDENTI

Član 89.

(Plan za vanredne situacije)

- (1) Visoka škola donosi i ažurira plan postupanja za požar, eksploziju, zemljotres, poplavu, prijetnju nasiljem, nestanak električne energije, hemijski incident, informatički incident sa fizičkim posljedicama i druge relevantne opasnosti.

Član 90.

(Evakuacija)

- (1) Plan evakuacije određuje puteve, izlaze, zborna mjesta, odgovorna lica, pomoć osobama sa smanjenom pokretljivošću, provjeru prostorija i evidenciju prisutnih kada je moguća.
- (2) Vježba evakuacije provodi se u rokovima utvrđenim procjenom rizika i propisima, uz analizu i korektivne mjere.

Član 91.

(Prva pomoć)

- (1) Osigurava se dovoljan broj osposobljenih lica, dostupna i označena oprema prve pomoći i način pozivanja hitnih službi.

- (2) Sadržaj opreme prilagođava se broju lica, djelatnosti, procjeni rizika i udaljenosti zdravstvene pomoći.

Član 92.

(Požar)

- (1) Sredstva za gašenje, alarmi, oznake i izlazi održavaju se dostupnim i ispravnim, a zapaljivi materijal drži se u sigurnoj količini i na određenom mjestu.
- (2) Gašenju pristupa samo lice koje nije ugroženo i zna koristiti sredstvo; prioritet su uzbunjivanje, evakuacija i pozivanje vatrogasaca.

Član 93.

(Uzbunjivanje i komunikacija)

- (1) Na vidljivim mjestima i u elektronskim kanalima objavljuju se brojevi hitnih službi, interne kontakt osobe i kratka uputstva.
- (2) Komunikacija u nuždi mora biti tačna, provjerena, pristupačna i usmjerena na zaštitu lica.

Član 94.

(Povreda na radu)

- (1) Kod povrede se prvo pruža pomoć, uklanja neposredna opasnost i osigurava mjesto događaja bez ugrožavanja spašavanja.
- (2) Povreda se evidentira, prijavljuje i obrađuje prema propisima, a radniku se pruža potrebna dokumentacija i podrška.

Član 95.

(Obavezna hitna prijava)

- (1) Smrtna, kolektivna ili teška povreda i opasna pojava odmah se, a najkasnije u roku od 24 sata, prijavljuju Inspekciji rada i Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom.
- (2) Druge povrede i profesionalna oboljenja prijavljuju se nadležnim organima u propisanim rokovima i obrascima.

Član 96.

(Skoro nastali incident)

- (1) Prijavljuje se i događaj koji nije prouzrokovao povredu, ali ju je mogao prouzrokovati.
- (2) Takva prijava koristi se za prevenciju i ne vodi automatski disciplinskoj odgovornosti prijavitelja.

Član 97.

(Istraga incidenta)

- (1) Istraga utvrđuje neposredne i sistemske uzroke, uključujući organizaciju, obuku, opremu, komunikaciju i nadzor, a ne samo ponašanje pojedinca.
- (2) Izvještaj sadrži korektivne mjere, odgovorna lica i rokove, uz zaštitu dokaza i ličnih podataka.

Član 98.

(Podrška nakon incidenta)

- (1) Pogođenom radniku ili studentu pružaju se informacije o pravima, zdravstvenoj pomoći, prijavi osiguranja i dostupnoj psihološkoj ili drugoj podršci.

Član 99.

(Kontinuitet i povratak radu)

- (1) Nakon vanrednog događaja rad se nastavlja tek kada odgovorno stručno lice potvrdi da su ključni rizici otklonjeni ili kontrolisani.
- (2) Povratak povrijeđenog radnika planira se uz medicinske preporuke i razumno prilagođavanje.

IX EVIDENCIJE, PODACI I NADZOR

Član 100.

(Obavezne evidencije)

- (1) Visoka škola vodi i čuva evidencije o radnim mjestima sa povećanim rizikom, raspoređenim radnicima i pregledima, povredama i profesionalnim oboljenjima, obuci, opasnim materijama, pregledima opreme i radne sredine, ličnoj zaštitnoj opremi i propisanim prijavama.

Član 101.

(Tačnost i rokovi čuvanja)

- (1) Evidencije moraju biti tačne, ažurne, zaštićene i čuvane u rokovima propisanim zakonom, podzakonskim aktom i planom arhiviranja.

Član 102.

(Zaštita ličnih podataka)

- (1) Podaci o zdravlju, povredama i prilagođavanju obrađuju se uz pojačanu povjerljivost, ograničen pristup i odvojeno čuvanje kada je primjereno.
- (2) Izvještaji upravi i Odboru koriste agregirane ili anonimizovane podatke kad identitet nije potreban.

Član 103.

(Godišnji izvještaj)

- (1) Stručno lice priprema godišnji izvještaj o stanju, provedenim mjerama, obukama, pregledima, incidentima, trendovima i planu poboljšanja.
- (2) Izvještaj se razmatra na Odboru, kod direktora i, u odgovarajućem obimu, na Upravnom odboru.

Član 104.

(Unutrašnja kontrola)

- (1) Planirani i vanredni obilasci provjeravaju primjenu mjera, a utvrđeni nedostaci evidentiraju se sa rokom i odgovornim licem.
- (2) Neposredna opasnost uklanjanja se odmah ili se rad obustavlja.

Član 105.

(Inspekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nad primjenom propisa i ovog pravilnika vrši Inspekcija rada.
- (2) Visoka škola omogućava ulazak, uvid u prostore, opremu, akte, evidencije i druge podatke te prisustvo traženih lica u skladu sa ovlaštenjima inspektora.

Član 106.

(Postupanje po nalogu)

- (1) Nalog inspektora izvršava se u određenom roku, a izvršenje se dokumentuje i prijavljuje kada je propisano.
- (2) Pravno sredstvo protiv rješenja ne odlaže izvršenje mjere kada zakon tako određuje.

Član 107.

(Izještavanje radnika)

- (1) Radnici i njihov predstavnik obavještavaju se o nalazima i mjerama koje utiču na njihovu sigurnost, u obimu koji ne povređuje zaštićene podatke.

Član 108.

(Stalno unapređivanje)

- (1) Visoka škola koristi rezultate nadzora, prijava, obuka, vježbi, zdravstvenih pokazatelja i promjena propisa za stalno unapređivanje sistema.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 109.

(Usklađivanje procjene i posebnih akata)

- (1) Direktor osigurava preispitivanje akta o procjeni rizika, plana evakuacije, imenovanja odgovornih lica i evidencija u roku od 90 dana od stupanja na snagu ovog pravilnika.
- (2) Nedostaci koji predstavljaju neposrednu opasnost otklanjaju se odmah, bez čekanja isteka roka.

Član 110.

(Prestanak važenja ranijeg pravilnika)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti na radu, broj 01-00-016/14-001/14 od 17.01.2014. godine.
- (2) Tabela lične radne i zaštitne opreme iz ranijeg pravilnika zamjenjuje se zahtjevima utvrđenim važećim aktom o procjeni rizika i evidencijom izdavanja opreme.

Član 111.

(Tumačenje i dostupnost)

- (1) Za stručna pitanja primjene mišljenje daje radnik za sigurnost i zaštitu zdravlja, a autentično tumačenje opšteg akta daje Upravni odbor u skladu sa Statutom.
- (2) Pravilnik, uputstva za hitne slučajeve i kontakt podaci čine se trajno dostupnim radnicima.

Član 112.

(Objavljivanje i stupanje na snagu)

(1) Ovaj pravilnik objavljuje se na oglasnoj ploči i stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja.

(2) Datum objavljivanja: _____ godine.

Broj: _____

Predsjednik Upravnog odbora

Brčko, juli 2026. godine

